

21.5.2024

Jätehuoltoinsinöörin laatima jätehuoltoviranomaisen vastine [REDACTED] 13.5.2024 jätelautakunnalle lähettämään kirjeeseen

[REDACTED] on Savonlinnan alueelliselle jätelautakunnalle osoittamassaan kirjeessä nostanut esiin kolme ongelmallista asiaa, jotka liittyvät jätelain 78 ja 79 §:ssä tarkoitettuun perusmaksuun. Voimassa olevan jätetaksan mukaisesti perusmaksu koostuu perusosasta ja jätelautakuntaosasta. Maksujen suuruus määräytyy lakisääteisten palvelujen järjestämisestä ja ylläpitämisestä aiheutuneiden kustannusten perusteella. Perusosalla jäteyhtiö kattaa yleisestä palveluverkoston ylläpidosta aiheutuvia kustannuksia. Sillä katetaan jätehuoltopalveluja, jotka ovat kaikkien asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen käytössä: osa jäteasemien palveluista, asumisessa syntyvien vaarallisten jätteiden jätehuolto ja Rinki-ekopisteverkostoa täydentävät ekopisteet. Perusosasta katetaan edellä mainittujen palveluiden lisäksi jäteneuvonta ja -valistus. Jätelautakuntaosalla katetaan yhteisen jätehuoltoviranomaisen jätehuollon järjestämiseen liittyvien hallinnollisten tehtävien hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Perusmaksusta voidaan vapauttaa vain kiinteistöt, joiden asumiseen tai vapaa-ajan viettoon käytettävissä olevat rakennukset on luotettavasti todettu käyttökelvottomiksi.

Kuten [REDACTED] kirjeessään toteaa, perusmaksu määrätään vuosittain kiinteistö- /asuntokohtaisena kunnan jätemaksuna jätehuoltoviranomaisen hyväksymän, kulloinkin voimassa olevan jätetaksan mukaisesti. Jättemaksut laskuttaa Enonkosken, Rantasalmen ja Sulkavan kuntien sekä Savonlinnan kaupungin omistama jätehuoltoyhtiö. [REDACTED] on nostanut esille kolme perusmaksun laskuttamiseen liittyvää ongelmallista seikkaa, jotka lautakunnan tulisi ottaa huomioon vuoden 2025 perusmaksua määrätessään ja käydä asia tarpeellisilta osin läpi myös jätehuoltoyhtiön kanssa. Esitetyt seikat on jäljempänä esitetty muuttamattomina, ja jokaisen alla on jätehuoltoinsinöörin laatima vastine.

1. Perusmaksu laskussa on laskutuslisä paperilaskussa. Maksuvelvollisella ei ole todellista mahdollisuutta suorittaa maksua käteisellä, eikä lasku ole myöskään toistuvaissuontoinen kiinteä maksu vaan summa vahvistetaan vuosittain lautakunnan toimesta. Kysymys ei myöskään ole palvelusta, jonka maksuvelvollinen on vapaaehtoisesti tilannut vaan julkisoikeudellisesta maksusta jonka maksuvelvollisuus perustuu kiinteistön tai asunnon hallintaan. Julkisoikeudellista veroluonteista maksua määrättäessä tulee ottaa huomioon kaikki siihen kohdistuvat kulut ja huomioida myös laskutuskulut maksun määrässä. Pääsääntö valtiolla ja kunnilla on Suomessa että julkisoikeudellisista maksuista ei voi, eikä myöskään peritä laskutuslisä. Yksityisoikeudellisen saatavan osalta tilanne on tietenkin aivan toinen.

Jätehuoltoviranomaisen vastine:

Laskutuslisä on hyväksytty 1.1.2024 alkaen voimassa olevaan jätetaksaan Kuntaliiton vuonna 2022 julkaiseman ohjeen *Opas kunnallisen jätetaksan laadintaan* mukaisesti. Oppaan kohdassa 2.7.3 (Laskutustapamaksut) on ohjeistettu seuraavasti:
"Kiinteistöittäistä kuljetusta koskevia jätemaksuja sekä muita säännöllisesti toistuvia jätemaksuja koskevat laskut on tarkoituksenmukaista laskuttaa sähköisenä palveluna, kuten e-laskuina. Postitse lähetetty paperilasku on käytäntönä harvinaistumassa ja se nähdään usealla toimialalla erityisenä lisäpalveluna, josta syntyneitä kuluja laskutetaan erillisenä maksuna. Myös jätetaksaan voidaan sisällyttää laskutustapamaksu esimerkiksi

paperisesta laskusta, joka aiheuttaa suuremman hallintotyön tarpeen, sekä on kustannuksiltaan sähköistä laskutustapaa kalliimpi.”

Jätetaksaooppaan mukaisesti kyseessä on palvelumaksu, jolla veloitetaan valitun laskun toimittamisesta paperisena yhtiölle aiheutuvat kustannukset. Jätehuoltoviranomaiselle yhtiön antamien tietojen perusteella suurin osa laskutettavista on tilannut laskunsa jo sähköisesti, ja vain pieni osa haluaa paperisen laskun. Paperisen laskun lähettämisestä aiheutuu kuluja, joiden laskuttaminen erillisenä laskutustapalisänä on voimassa olevaa taksoa valmisteltaessa nähty kannustimena siirtyä sähköiseen laskutukseen. Laskutustapalisää voidaan tarkastella vuoden 2025 jätetaksan valmistelussa.

Jätetaksa vahvistetaan jätelautakunnan päätöksellä, ja se kuulutetaan ja asetetaan nähtäville jokaisen kunnan (Enonkoski, Rantasalmi, Savonlinna ja Sulkava) ilmoitustaululle. Valitusajan umpeuduttua taksa saa lainvoiman. Tämän jälkeen Kierrätysyhtiö Rippee voi sille jätelain 43 §:n nojalla siirrettyinä tehtävään hoitaa riittäväällä laajuudella yleistä neuvontaa ja tiedotusta, ja näin saattaa kuntalaisten tietoon kulloinkin voimassa olevan jätetaksan sekä erilaiset tavat suorittaa maksettavaksi tulevat kunnan jätemaksut.

Mahdollisuus suorittaa jätemaksu käteisellä on Kierrätysyhtiö Rippeen operatiivinen asia, josta päätetään yhtiössä. Peruskunta voi omistajaohjauksellaan vaikuttaa siihen, miten yhtiössä jätehuollon palvelut, kuten esimerkiksi laskutus, tulisi käytännössä järjestää.

2. Useamman kiinteistön / asunnon haltija saa jokaisesta kohteesta oman laskun, jossa on laskutuslisä. Ei voi olla tarkoituksenmukaista, että pieniä yksittäisiä summia laskutetaan samalta henkilöltä samana päivänä samalta taholta usealla eri laskulla. Ainakin näissä tapauksissa moninkertainen laskutuslisä on täysin kohtuuton ja voidaan kysyä, toimitaanko tässä tarkoituksenmukaisesti ja kustannustehokkaasti.

Jätehuoltoviranomaisen vastine:

Kierrätysyhtiö Rippee hoitaa omistajakuntiensa vastuulla olevien jätelain mukaisten palvelutehtävien järjestämisen, joihin luetaan kuuluvaksi myös jätemaksujen laskutus. Jätemaksujen suuruuden ja maksuluokkien hyväksyminen ovat jätehuoltoviranomaisen ratkaisovaltaan kuuluvia asioita, mutta laskutusjärjestelmiin ja -ratkaisuihin ei jätehuoltoviranomaisen toimivalta riitä. Laskutuksen operatiiviset ratkaisut tehdään Kierrätysyhtiö Rippeessä, ja yhtiön omistajakunnilla (ei jätehuoltoviranomaisella) on mahdollisuus omistajaohjauksen kautta vaikuttaa yhtiössä tehtäviin ratkaisuihin. Jätehuoltoviranomainen välittää tiedon Kierrätysyhtiö Rippeelle, ja pyytää tätä huomioimaan esille nostamane asian ja harkitsemaan sen pohjalta tarvittavia toimenpiteitä.

3. Jätehuoltoyhtiö on antanut maksumuistutuksen ja perinnän jätemaksunkin osalta Ropo capital Oy:n hoidettavaksi. Kysymyksessä on edelleenkin julkisoikeudellinen maksu, joka on ulosottokelpoinen ilman eri päätöstä. Kuka hoitaa tarvittaessa ulosottohakemuksen tekemisen ja aiheutetaanko mahdollisella perintätoimiston käytöllä perittäessä saatavaa ennen ulosottoon hakemista ylimääräisiä turhia kuluja perinnän kohteelle?

Jätehuoltoviranomaisen vastine:

Kierrätysyhtiö Rippee on ulkoistanut jätemaksujen laskutuksen Ropo Capitalille 1.1.2022 alkaen, jolloin myös laskutusjärjestelmään tuli muutoksia.

Laskutusjärjestelmää koskevat kysymykset tulee osoittaa jätehuollon asiakasrekisteriä ja laskutusjärjestelmää ylläpitävälle Kierrätysyhtiö Rippeelle. Ulosottoon lähtevien laskujen osalta jätehuoltoviranomainen voi vakuuttaa, että järjestelmän käyttöoikeuksilla on varmistettu, ettei kukaan muu kuin toimivaltainen viranhaltija voi lähettää suoraan ulosottokelpoista jätemaksua sähköisellä viestillä Ulosottolaitokselle. Nykyiseen laskutusjärjestelmään muodostuu maksamattomista ja vapaaehtoisesta perinnästä huolimatta jääneiden laskujen luettelo, joka tulee näkyviin jätehuoltoviranomaista edustavan viranhaltijan käyttöoikeusliittymän näkymään. Viranhaltijan on mahdollista tarkistaa luettelossa olevat laskut ja hyväksyä lähetettäväksi Ulosottolaitokselle ulosottokaaren 3 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuna sähköisenä viestinä.

Kysymykseen perintätoimiston käytöllä mahdollisesti perinnän kohteelle aiheutettaviin ylimääräisiin kustannuksiin jätehuoltoviranomainen suhtautuu varautuneesti.

Vapaaehtoisen perinnän tarkoituksena on saada velallinen maksamaan velkansa ilman oikeudellisia toimenpiteitä. Sen on ajateltu säästävän aikaa ja resursseja sekä velkojalta että velalliselta. Vapaaehtoinen perintä on myös velalliselle lempeämpi vaihtoehto, koska se ei tuo mukanaan oikeudellisen perinnän mahdollisia seurauksia, kuten maksuhäiriömerkintää. Kierrätysyhtiö Rippee hoitaa omistajakuntiansa tekemän yhtiön osakassopimuksen mukaisesti jätelaissa kunnan tehtäväksi määrättyjä jätehuollon palvelutehtäviä, ja niihin luetaan kuuluvaksi jätemaksujen laskutus. Vapaaehtoinen perintä on osa jätehuollon laskutustehtävää, ja sitä koskevat päätökset, kuten vapaaehtoisesta perinnästä luopuminen, tehdään Kierrätysyhtiö Rippeessä.

Savonlinnassa 21.5.2024

Alueellinen jätelautakunta
Olavinkatu 27
57130 Savonlinna